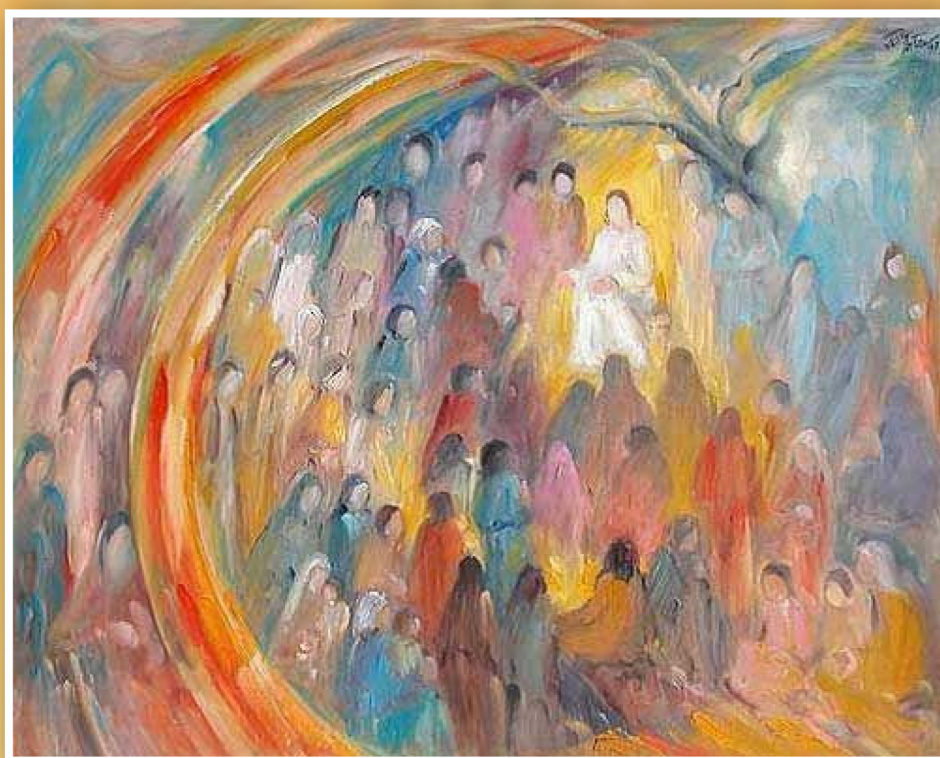

'Hij nam het woord en onderrichtte hen.' (Mt 5,2)

Slotavond Bijbels Leerhuis in het bisdom Gent

6 juni 2023

Sint-Baafskathedraal Gent

1. Inleiding

2. We beluisteren het Onzevader in het Aramees

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome,
uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren,
en breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van het kwade.

3. Samenzang

P a-ter noster, qui es in cæ-lis: sancti-fi-cé-tur nomen tu-um;
advéni- at regnum tu-um; fi- at vol-úntas tu-a, si-cut in cæ-lo,
et in terra. Panem nostrum co-ti-di-ánum da nobis hódi-e; et dimítte
nobis débi-ta nostra, si-cut et nos dimíttimus debi-tó-ribus nostris;
et ne nos indúcas in tenta-ti-ó-nem; sed líbe-ra nos a ma-lo.

4. Uit een preek van de h. Augustinus, bisschop van Hippo en kerkleraar, begin van de 4de eeuw

“Gebruik bij het bidden geen omhaal van woorden...” Onze Heer Jezus Christus heeft eerst de breedsprakigheid beknot om te voorkomen dat je met veel omhaal van woorden bij God komt aanzetten. Het lijkt wel alsof je Hem met veel omhaal van woorden iets wil leren! Wanneer je Hem ergens om smeekt, heb je geloof nodig, geen breedvoerigheid. Je Vader weet allang wat je nodig hebt, nog voordat je het Hem vraagt (vgl. Mt 6,8). Wees nu niet breedsprakerig, Hij weet wat je nodig hebt.

En kom nu niet aan met: ‘Als Hij toch al weet wat we nodig hebben, waarom zouden we dan bidden? Hij weet het toch al? Laat Hij ons dat geven waarvan Hij weet dat wij het nodig hebben’. Nee, Hij wil gewoon dat je daar eerst om bidt. Dan laat je zien dat je ernaar verlangt en kan Hij het je geven zonder dat zijn gave aan waarde inboet. Want ook het verlangen heeft Hij ons zelf ingegeven. De woorden die onze Heer Jezus Christus ons in Het Onze Vader heeft geleerd, geven vorm aan al onze verlangens. Vraag dus niets anders dan wat daarin geschreven staat.

(Augustinus, Preek 56,4)

5. Getuigenis van Malika

Malika werkt als kunsthistorica aan de UGent en de KU Leuven. In de Paaswake van 8 april ontving ze de initiatiesacramenten.

6. Orgel: Georg Böhm (1661-1733), *Vater Unser im Himmelreich*

7. Uit een preek van de h. Augustinus

De Zoon van God, onze Heer Jezus Christus, heeft ons het Onze Vader geleerd. Christus is zelf de Heer. Dat hebben jullie in de geloofsbelijdenis vernomen en opgezegd. Hij is de enige Zoon van God. En toch wilde Hij niet alleen blijven. Hij is de enige, maar wilde niet alleen blijven. Hij is zo goed geweest om broeders en zusters te willen hebben. Tegen wie zegt Hij anders: “U moet zo bidden: Onze Vader die in de hemel zijt”? Van wie anders wilde Hij dat wij hem ‘onze Vader’ zouden noemen dan van zijn eigen Vader?

Jullie denken toch niet dat Hij jaloers op ons was? Ouders zijn vaak, wanneer ze al een, twee of drie kinderen hebben, bang om er nog meer te krijgen uit angst dat ze deze tot bedelaars moeten maken. Maar bij Hem hoeft niemand tekort te komen.

De erfenis die Hij ons belooft, is van die aard dat velen haar kunnen verwerven. Daarom heeft Hij de heidense volken geroepen om in zijn broederschap te delen. En daarom heeft Hij ook, hoewel Hij de enige is, ontelbare broeders en zusters, die mogen zeggen: ‘Onze Vader die in de hemel zijt.’

(Augustinus, Preek 57,2)

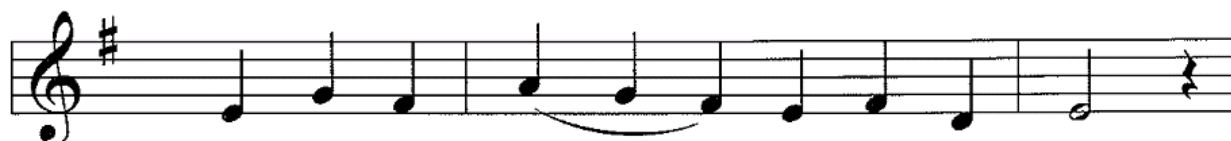
8. Getuigenis van Tina

Tina werkt als leerkracht en is geëngageerd in de Maria-parochie van Buggenhout-Lebbeke.

9. Samenzang: Wees niet bezorgd, heeft Hij gezegd ZJ 722

1. Wees niet be - zorgd, heeft Hij ge - zegd,
2. Veel meer dan vo - gels zijt gij waard,
3. Zie naar de bloe - men op het veld,
4. Zelfs Sa - lo - mo in al zijn pracht
5. God weet wel wat on - mis - baar is,

1. leer van de vo - gels hoe het moet.
2. met tob - ben groeit uw wiek-slag niet.
3. geen man - tel van een weef - ge - touw,
4. was niet ge - tooid als een van hen.
5. al wie op zoek blijft naar zijn Rijk

1. Geen voor - raad - schuur dient aan - ge - legd,
2. Als God zijn klei - ne vo - gels spaart,
3. veel - kleu - rig wordt door hen ver - teld
4. Als God het veld - kruid niet ver - acht,
5. krijgt spijs en troost voor elk ge - mis.

1. gij wordt uit 's He - ren hand ge - voed.
2. wat doet Hij dan voor men - sen niet?
3. hoe God aan - dach - tig is en trouw.
4. wees dan ge - rust, ge - loof in Hem.
5. Wie klein en arm is maakt Hij rijk.

10. Uit een verhandeling van de h. Cyprianus, bisschop van Carthago en martelaar uit de 3de eeuw

Wij zeggen niet: “Mijn Vader, die in de hemelen zijt”, en niet: “Geef mij heden mijn brood”, ook vraagt niet eenieder dat alleen hem zijn schuld vergeven wordt, noch vraagt hij voor zich alleen dat hij niet in bekoring geleid en dat hij van het kwade verlost wordt. Ons gebed is openbaar en gemeenschappelijk en wanneer wij bidden, bidden wij niet voor één iemand, maar voor heel het volk, want met heel het volk maken wij samen één geheel uit.

Laten we daarom, allerliefste broeders en zusters, bidden zoals God onze Meester ons heeft geleerd! Een vertrouwelijk en innig gebed tot God is het, wanneer we tot Hem bidden met wat van Hemzelf is, wanneer we het gebed van Christus naar zijn oren laten opstijgen. Moge de Vader de woorden van zijn Zoon herkennen, wanneer wij ons gebed verrichten: moge Hij die in onze ziel woont, ook aanwezig zijn in onze stem.

Bovendien, wanneer wij bidden, laat het dan met een manier van spreken en bidden gebeuren die geordend is, en die de kalmte en de ingetogenheid bewaart. Bedenken we dat God ons ziet. We moeten in Gods ogen welgevallig zijn, zowel in de houding van het lichaam als in de toon van de stem...

En wanneer wij samenkomen en het goddelijke offer viëren met de priester Gods, moeten we de eerbied en de tucht indachtig zijn en niet zomaar her en der onze gebeden uiten met ongecontroleerde stemmen en niet zomaar in een overvloed aan woorden een bede eruit flappen die veeleer in bescheidenheid aan God aanbevolen had moeten worden. Want God luistert niet naar de stem, maar naar het hart.

(Cyprianus van Carthago, *Verhandeling over het gebed van de Heer*, hs. 3-4-8)

11. Getuigenis van Johan

Johan is pastoor-moderator van de H. Franciscus van Assisi-parochie (Gent-Oost).

12. Orgel: Johann Sebastian Bach (1685-1750), Vater Unser im Himmelreich BWV 636 en 637

13. Uit een werk van Dietrich Bonhoeffer, luthers theoloog en martelaar, geëxecuteerd in 1945

“Heer, leer ons bidden”, dat was de vraag die de leerlingen aan Jezus stelden (vgl. Lc 11,1). Ze gaven met die vraag toe, dat ze uit zichzelf niet in staat waren om te bidden. Ze moesten het leren. Leren bidden.

Dat klinkt voor ons tegenstrijdig. Wij redeneren: als je hart overvol is, begin je vanzelf wel te bidden en anders leer je het nooit. Maar dat is een gevaarlijke vergissing die tegenwoordig door veel christenen gemaakt wordt. Alsof je van nature zou kunnen bidden. Wij verwarren dan wensen, hopen, zuchten, klagen, jubelen – wat het hart van nature kan – met bidden. Maar daarmee

verwisselen wij aarde en hemel, mens en God. Bidden betekent immers niet eenvoudig het hart uitstorten, maar het betekent: met het gevulde of ook het lege hart de weg naar God vinden en met Hem spreken. Dat kan geen mens uit zichzelf. Daarvoor heeft hij of zij Jezus Christus nodig. (...)

Als Hij ons meeneemt in zijn gebed, als we zijn gebed mee mogen bidden, als Hij ons meeneemt op zijn weg tot God en ons leert bidden, dan zijn we van de kwelling van het niet kunnen bidden bevrijd. En dat wil Jezus Christus juist. Hij wil met ons bidden. Wij bidden zijn gebed mee en mogen daarom zeker en dankbaar zijn dat God ons hoort. (...)

Op de vraag van de leerlingen heeft Jezus hun het Onzevader gegeven. Daarin zijn alle gebeden samengevat. Wat samenvalt met de beden van het Onzevader is goed gebeden; wat daar buiten valt is geen gebed. Alle gebeden van de Schrift zijn in het Onzevader samengevat. Ze worden in de onvoorstelbare grootsheid van dit gebed opgenomen. (...)

Zo wordt het Onzevader een toetssteen of we in de naam van Jezus Christus bidden of in onze eigen naam.

(D. Bonhoeffer, *Gebedenboek van de Bijbel*, 1940)

14. Getuigenis van Tihamér

Tihamér is dominee van de Protestantse kerk op de Brabantdam en voorzitter van het Interkerkelijk Beraad in Gent.

15. Samenzang: Onzevader (N. Rimsky-Korsakov)

Sopraan
Alt

Tenor
Bas

On - ze Va - der, die in de he - me - len zijt, ge - hei - ligd zij Uw naam.

Uw rijk ko - me, Uw wil geschie - de op aar - de als in de he - mel.

Geef ons heden ons da - ge - lijks brood en vergeef ons on - ze schul - den,

ge - lijk ook wij ver - ge - ven aan on - ze schulde - na - ren en leid ons niet in be - ko - ring,

maar ver - los ons van het kwa - de. Want van U is het Ko - nink - rijk

en de kracht en de heer - lij - heid in eeu - wig - heid A - men.

16. Uit het verzameld werk van priester-dichter Anton Van Wilderode

Gij zijt geen verre God die achter wolken
of in de goudmist van de Melkweg zit,
geen nameloze macht boven de volken,
geen onbekende zonder aangezicht.

Gij zijt dichtbij, Gij draagt een naam die Jezus
ons voorgesproken heeft toen Hij het éérste
van de gebeden aan zijn broeders leerde.
Gij maakt U dagelijks aan ons gekend.

De hemel is niet boven maar beneden
waar mensen leven die elkaar beminnen
om Uwentwil als zij U Vader heten
zoals het was en is van den beginne.

17. Getuigenis van Toon

Toon is als diaken geëngageerd in de ziekenpastoraal en adjunct-gedelegeerde voor het vicariaat diaconie en caritas.

18. Samenzang: Mon Père, je m'abandonne à Toi

(Emmanuelgemeenschap; tekst naar Ch. De Foucauld en Thérèse van Lisieux)

Mim Ré Do Sol/Ré Mim Ré

1. Mon Père, mon Père, je m'a-ban-donne à toi. Fais de
2. Mon Père, mon Père, en toi je me con - fie ; en tes

Sol/Si Lam/Do Lam Si Mim Ré Do Ré

1. moi ce qu'il te plai - ra. Quoi que tu fas - ses, je te re - mer - cie,
2. mains je mets mon es - prit, je te le don - ne, le cœur plein d'a - mour.

Si Mim/Sol Do/Sol Ré/La Mim/Si Ré/La Sol Mim4 - 3

1. je suis prêt à tout, j'ac-cep-te tout, **REFRAIN** Car tu es mon Père, je
2. Je n'ai qu'un dé - sir : t'ap-par-te - nir,

Lam Ré Sol Mim4 - 3 Lam Ré4 - 3 Sol

m'a-ban-donne à toi, car tu es mon Père, je me con - fie en toi.

19. Uit een commentaar op het Onzevader door nieuwtestamenticus Gerhard Lohfink

Vader in de hemel, wij zijn uw leerlingen, uw gemeenschap, uw kerk. Samen met Jezus en op zijn woord durven wij U als onze Vader aanspreken. *Abba, lieve Vader!*

Breng uw verstrooide en verscheurde volk bijeen! Maak het tot een waar Godsvolk, opdat uw naam ten aanzien van heel de wereld eer gegeven wordt. Geef ons de kracht in uw naam gemeenschappen te stichten, ze bijeen te brengen en een te maken. *Uw naam worde geheiligd!*

Laat uw rijk, laat uw heerschappij in de wereld komen. Wees Gij alleen onze Heer. Wij willen onze zelfgemaakte goden niet langer dienen. Geef ons de kracht als uw volk waarachtig menselijk te leven, zonder geweld, zonder haat, in uw vrede. *Uw rijk kome!*

Breng uw plan tot voltooiing, het plan met de wereld dat Gij van eeuwigheid opgevat hebt. Laat het uit de hemel op de aarde neerdalen, uit uw hart in ons hart. Geef ons de kracht met onze gemeenschappen uw heilsmiddel, uw sacrament voor de wereld te zijn. *Uw wil geschiede!*

Omdat U onze lieve Vader bent: geef ons vandaag al wat noodzakelijk is, zoals wij het voor de volgende dag nodig hebben. Onze eerste zorg moet uw rijk zijn. Het moet voor ons belangrijker zijn dan al het andere. Van Hem getuigen moet ons zo vervullen dat wij niet eens tijd hebben om te plannen en voortdurend alleen aan onszelf te denken. Geef ons de kracht elkaar daarbij te helpen en voor elkaar te zorgen. *Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben!*

Wij kunnen wat wij U schuldig gebleven zijn en steeds schuldig zullen blijven, nooit betalen. Altijd weer schieten wij in liefde tekort. Daarom: *vergeef ons onze schuld!*

Wij zijn er ons van bewust dat wij een dergelijke bede niet eens mogen uitspreken, als wij ook niet onze broeders en zusters alles wat zij ons schuldig blijven, vergeven. *Vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren!*

Juist omdat uw rijk te midden van onze armzalige geschiedenis moet doorbreken, dreigt voor ons de beproeving. De beproeving om afvallig te worden; de beproeving het op te geven uw leerling te zijn; de beproeving aan uw kerk te twijfelen en geen geloof meer te hechten aan uw plan met de wereld. Breng ons niet in een situatie waarin deze grote beproeving ons overweldigt. Laat ons er niet voor bezwijken, maar ruk ons weg uit de dodelijke macht van het kwade!

20. Orgel: O. Messiaen (1908-1992), *Les Enfants de Dieu*

(uit: La Nativité du Seigneur. Neuf méditations pour orgue)

Opschrift in de partituur:

A tous ceux qui l'ont reçu, le Verbe a donné le pouvoir de devenir enfants de Dieu. Et Dieu a envoyé dans leur cœur l'Esprit de son Fils, lequel crie :

Père ! Père !

(Evangile selon Saint-Jean I, 12 ; Épître de St-Paul aux Galates IV, 6)

Aan allen echter die Hem wel aanvaardden, gaf Hij het vermogen om kinderen van God te worden. God heeft de geest van zijn Zoon in ons hart gezonden, die roept: Abba, Vader!

(Joh 1,12; Gal 4,6)

21. Uit het Nieuwe Testament

Laat u zich geen rabbi noemen, want één is uw Meester en u bent allemaal broeders. Noem ook niemand van u op aarde vader, want één is uw Vader, die in de hemel. (Mt 23,8-9)

Alles is Mij door mijn Vader in handen gegeven. Niemand kent de Zoon behalve de Vader, en niemand kent de Vader behalve de Zoon, en ieder aan wie de Zoon Hem heeft willen onthullen. (Mt 11,27)

Ik ben al zo lang bij jullie, Filippus, en je hebt Me nog niet leren kennen? Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien. Hoe kun je dan nog zeggen: “Laat ons de Vader zien”? Geloof je niet dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij? (Joh 14,9-10)

“Abba, Vader,” bad Hij, “U kunt alles. Neem deze beker van Mij weg. Maar niet wat Ik wil, maar wat U wilt”. (Mc 14,36)

Omdat u zijn kinderen bent, heeft God in ons hart de Geest van zijn Zoon gezonden, die “Abba, Vader” roept. U bent nu dus geen slaven meer, maar kinderen en als zodanig erfgenamen, dankzij God. (Gal 4,6-7, NBV 21)

22. Gebed van Charles de Foucauld

*Vader,
ik verlaat mij op U,
doe met mij wat Gij goedvindt.*

*Wat Gij ook met mij doen wilt,
ik dank U.*

*Tot alles ben ik bereid,
alles aanvaard ik,
als uw wil maar geschiedt in mij
en in al uw schepselen.
Niets anders verlang ik, mijn God.*

*Ik leg mijn leven in uw handen,
ik geef mij aan U, mijn God,
met heel de liefde van mijn hart,
omdat ik U bemin,
omdat het voor mij
een noodzaak van liefde is
mij te geven,
mij zonder voorbehoud
op U te verlaten,
met een oneindig vertrouwen.
Want Gij zijt mijn Vader.*

23. Samenzang: Onzevader (ICL/Peter Pieters)

On - ze Va - der, die in de he - mel zijt, uw
naam wor - de ge - hei - ligd, uw rijk ko - me, uw wil ge -
schie - de op aar - de zo - als in de he - mel.
Geef ons he - den ons da - ge - lijks brood en ver -
geef ons on - ze schul - den, zo - als ook wij ver - ge - ven aan
on - ze schul - de - na - ren, en breng ons niet in be -
proe - ving maar ver - los ons van het kwa - de.
Want van U is het ko - nink - rijk en de
kracht en de heer - lijk - heid in eeu - wig - heid.

© ICLZ / m.: Peter Pieters

24. Tot slot